तम् । प्रशस्तं कथितं कारो ! निशिद्धञ्च निशामय । वन्यहस्ता निशिद्धञ्च शिविरे नगरेऽपि च । वटो निशिद्धः शिविरे नित्यं चौरभयं ततः । नगरेषु प्रशिद्धञ्च दर्शनात् पुण्यदस्तथा । हे कारो ! तिन्तिड़ीवृक्षो यत्नात्तं परिवर्जय । अरेच धनहानिः स्यात् प्रजाहानिर्भवेत् ध्रुवम् । शिविरेऽतिनिशिद्धञ्च नगरे शिशिरेव च । न निशिद्धः प्रशिद्धञ्च ग्रामेषु नगरेषु च । इक्षव शबकादीनां धान्यञ्च मङ्गलप्रदम् । ग्रामेषु नगरे चापि शिविरे च तथैव । इक्षुरसश्च शुभदः सन्तं शुभदस्तथा । कदम्बाकञ्च शिरीषञ्च कदम्बञ्च शुभप्रदाः । । कन्दी हरिद्रा शुभदा शुभदार्द्रकस्तथा । हरीतकी च शुभदा ग्रामेषु नगरेषु च । न वाच्यां भद्रदा नित्यं तथा चामलकी ध्रुवम् । गजानामश्वि शुभदमश्वानाञ्च तथैव च । कल्याणसुखैःश्रवणां वाच्यो स्थापनकारिणाम् । न शुभप्रदमन्येषामुष्ट्रकारणं परम् । वानराणां नराणाञ्च गर्दभानां गवामपि । कुक्कुराणां मृगाणानां मार्ज्जारानामभद्रकम् । मेषाणां शूकराणां सर्वेषाञ्चा शुभप्रदम् । ईशाने चापि पूर्वस्मिन् पश्चिमे च तथोत्तरे । शिविरस्य जलं भद्रमन्यत्राशुभमेव च । दीर्घं प्रस्थे समानञ्च न कुर्यान्मन्दिरं बुधः । चतुरस्रे गृहे कारो ! गृहिणां धननाशनम् । दीर्घप्रस्थः परिमितो नेत्राङ्गेनापि संस्कृतः । शून्येन रहितं भद्रं शून्यं शून्यप्रदं स्मृतम् । प्रस्थे हस्तद्वयात् पूर्वं दीर्घं हस्तत्रयं तथा । गृहिणां शुभदं द्वारं प्राकारस्य गृहस्य च । न मध्यदेशे कर्त्तव्यं किञ्चिन्मूलाधिके शुभम् । चतुरस्रं चन्द्रवेधं शिविरं मङ्गलप्रदम् । अभद्रं सूर्य्यवेधञ्च प्राङ्मुखस्य तथैव च । शिविराभ्यन्तरे भद्रा स्थापिता तुलसी स्मृता । धनपुत्रप्रदाञ्चो च पुण्यदा हरिमक्तिदा । प्रभात तुलसीं दृष्ट्वा सर्वदानफलं लभेत् । मालती यूथिका कुन्दोमाधवी केतकी तथा । नागेश्वरं मल्लिका च चाम्पकं बकुलं शुभम् । अपराजिता च शुभदा तथाशुद्धानमीप्सितम् । पूर्वे च दक्षिणे चैव शुभदं नात्रसंशयः । अर्द्धं षोड़शहस्तेभ्यो नैवं कुर्यात् गृहं गृही । अर्द्धं विंशतिहस्तेभ्यः प्राकारं न शुभप्रदम् । लवणकारं तैलकारं स्वर्णकारञ्च क्षीरकम् । वाटीमूले ग्रामनध्ये न कुर्यात् स्थायिनं बुधः । ब्राह्मणं क्षत्रियं वैश्यं सच्छूद्रं गणकं शुभम् । भद्रं वैद्यं पुष्पकारं स्थापयेत् शिविरान्तिके ! प्रस्थे च परिमाणानं शतहस्तं प्रशस्तकम् । परितः शिविराणाञ्च गम्भीरं दशहस्तकम् । सहेतपूर्वकञ्चैव परिखाद्वारमीप्सितम् । मनोरमस्य शिवस्य गम्यमेव सुखेन च । शालमलीनां तिन्तिड़ीनां छिन्नानां तथैव च । निम्बानां शिम्बुवाराणां उड़म्बराणामभद्रकम् । धुस्तूराणां वटानाञ्चाप्येरण्डानामवाञ्छितम् । एतेषामतिरिक्तानां शिविरे काष्ठमीप्सितम् । दग्धञ्च वज्रहतकं दूरतो वर्जयेद् बुधः । पुत्रदारधनं हन्यादित्याह कमलोद्भवः" ब्रह्मवै० ख० १०२अ० ।

शिवेष्ट पु० तृ० । १वल्लभे २दूर्वायां स्त्री राजनि० । ३महादेवप्रिये त्रि० । [याथयाने हारा० ।

शिवीरथ शिवैर्भुजैर्थस्य रैः शोभा यत्र तादृशो रथः ।

शिशिर न० शश-किरच् नि० । १हिमे माघफाल्गुनमासद्वयात्मके २ऋतुभेदे अमरः । तत्र ऋतौ वर्ष्यादिवस्तूनि "करीषः धूमः कुन्दः पद्मदाहः शिशिरोतूर्कर्षः" कविक० ल० ३शीतले स्पर्शे च न० ३तद्वति त्रि० अमरः । [च ।

शिशु पु० शो-कु सम्बद्धावः द्वित्वम् । १बालके अमरः २बल्ले

शिशुक पुंस्त्री० शिशुरिव कायर्थे कन् । १जलजन्तुभेदे (सुसुक) राजानं० स्त्रियां ङीष् । २बालके मेदि० ३तद्भेदे हेमच० "जा...नालः शिशुस्तावत् यावद्दंष्टो समा वयः । स हि गर्भवयोज्ञेयो व्यक्तिमात्रप्रदर्शकः । भक्ष्याभक्ष्ये तथा पेये वाच्यावाच्ये तथाऽन्यते । तस्मिन् काले न दोषः स्यात् स यावद्योपनीयते" मनुः । [शब्दमा० ।

शिशुगन्धा स्त्री शिशुः अल्पो गन्धो यस्याः । मल्लिकाभेदे

शिशुचान्द्रायण न० "चतुरः प्रातरश्नीयात् पिण्डान् विप्रः समाहितः । चतुरोऽस्तमिते सूर्ये शिशुचान्द्रायणं स्मृतम्" मनूक्ते व्रते । [ताऽप्यत्र स्त्री ।

शिशुत्व न० तृ० । शिशोर्भावः त्व । बाल्ये तल् । शिशु-

शिशुपाल पु० चेदिदेशीयराजभेदे दमघोषात्मजे त्रिका० ।

शिशुपालहन् पु० शिशुपालं हतवान् हन-भूते क्विप् । श्रीकृष्णे हेमच० ।

शिशुमार पुंस्त्री० शिशुं मारयति मृ-णिच । १जलजन्तुभेदे अमरः स्त्रियां ङीष् । गगनस्थे २ताराचक्रभेदे च "शिशुमारस्तु यः प्रोक्तः स ध्रुवो यत्र तिष्ठति । सन्निवेशस्य तस्यापि शृणुष्व मुनिसत्तम ! । यदङ्गा कुरुते पापं दृष्ट्वा तच्छिशुरुच्यते । तावत्संख्यैव ताराणां शिशुमारा-श्रिता दिवि । तावन्त्येव तु वर्षाणि जीवन्त्यधिकानि तु । उत्तानपादतनयाय विष्णोऽध्युत्तरो हरः । यशो-